

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

УПРАВЕ ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	11
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	12
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	13
7.	БУЏЕТ УПРАВЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	15
7.1.	Активности из оквира надлежности	16
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	17
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	17
8.1.1.	Бруто плате	17
8.1.2.	Путни трошкови	19
8.1.3.	Вишегодишња капитална улагања	20
8.2.	Преглед прихода и примитака	23
8.2.1.	Приходи од такси	23
8.3.	Биланс стања	25
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	25
9.1.	Запошљавање на одређено вријеме	25
9.2.	Интерни премјештаји	27
9.3.	Привремено обављање послова	28
9.4.	Уговори о дјелу	28
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	29
10.1.	Набавка услуга одржавања царинског и пореског софтвера	30
10.2.	Набавка услуга потпуног одржавања уређаја за штампу	31
10.3.	Набавка и испорука регистратора и фасцикли	32
10.4.	Набавка услуге надоградње царинског подсистема	32
11.	ОСТАЛО	34
11.1.	Управни одбор Управе	34
11.2.	ИТ ревизија	35
12.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	36
ПРИЛОЗИ	36	

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Управе за индиректно опорезивање БиХ** (у даљем тексту: Управа) који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Управе приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Управе у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Управе је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Управе за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у одјељку *Основ за мишљење с резервом*, активности, финансијске трансакције и информације Управе за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- *утврђене неправилности приликом запошљавања лица на одређено вријеме, провођења интерних премјештаја и унапређења и привремено обављање послова високе стручне спреме (тачка 9. Извјештаја).*

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Управе у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње²

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на:

- *неефикасност реализације средства одобрених за вишегодишња капитална улагања (тачка 8.1.3. Извјештаја);*
- *неправилности и недостатке у процедурама јавних набавки (тачка 10. Извјештаја);*

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

- Управни одбор Управе није поступио у складу са чланом 35. Закона о систему индиректног опорезивања који дефинише екстерни преглед рада Управе као и испитивање прикупљања и расподјеле прихода које врши Управа (тачка 11. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Управе је такође одговорно да обезбједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Управе, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 25.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с.р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Управе за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину³
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти

³ Службени гласник БиХ, број 42/22

- Закон о ревизији институција БиХ
 - Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
 - Закон о систему индиректног опорезивања у БиХ
 - Закон о Управи за индиректно опорезивање БиХ
- Правилник о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе
 - Правилник о премјештају запослених у Управи.

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Управе за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- Правилник о унутрашњој организацији који не одговара стварним потребама Управе што има за посљедицу неусклађеност између броја радних мјеста систематизованих по истом и броја запослених који стварно обављају послове у организационим јединицама, због чега је сачињен Приједлог новог правилника и достављен Управном одбору на усвајање;
- неизграђен системски приступ контроле наплате прихода од административних такси, у погледу информатичког начина сравања прихода о наплатама из Главне књиге с евидентираним уплатама;
- утврђене неправилности и недостатке приликом запошљавања лица на одређено вријеме, ангажовања лица по основу уговора о дјелу и провођења интерних премјештаја и унапређења;
- слабости и недостатке у поступцима јавних набавки;
- непоступање Управног одбора Управе у складу са чланом 35. Закона о систему индиректног опорезивања који дефинише екстерни преглед.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Управа у 2022. години од укупно 20 претходно датих препорука, реализовала четири, осам није реализовала, реализација пет препорука је у току, док за три препоруке није дата оцјена.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Потребно је да Управа, у сарадњи са Управним одбором и Министарством финансија и трезора БиХ, дугогодишње питање додатка на плату и броја овлашћених лица, ријеша на	Још увијек нису измијењена акта која дефинишу питање додатка на плату у сарадњи са Управним одбором Управе, нити су обезбијеђена	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	задовољавајући начин са јасним критеријумима, с обзиром на то да постојећа акта садрже одређене недостатке и недоречености које отежавају њихову примјену.	одговарајућа законска рјешења кроз измјену и допуна Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ у дијелу који дефинише право на појединачни додатак на основну плату запослених у Управи.	
2.	Сматрамо да је питање трајног смјештаја Управе потребно детаљно анализирати и без одлагања приступити рјешавању смјештаја Управе у сарадњи са надлежним институцијама.	У 2022. години није било активности на реализацији вриједносно значајног пројекта за набавку и опремање објекта за Главну канцеларију и РЦ Бања Лука.	✗
3.	Потребно је да Управа, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, пронађе рјешење за наплату такси принудним путем, по основу неусаглашености ентитетских прописа о принудној наплати пореза физичким и правним лицима, а у циљу несметаног начина прикупљања такси од стране физичких и правних субјеката.	Управа је Министарству финансија и трезора БиХ 5.12.2022. године доставила приједлог да се изврши измјена и допуна Закона о административним таксама као и измјена Одлуке о тарифи административних такси.	●
4.	Управа је дужна да приликом запошљавања путем уговора о раду на одређено вријеме поступа у складу са релевантним прописима који регулишу поступак запошљавања, поштујући принципе законитости и транспарентности.	Управа је у више наврата подносила Савјету министара БИХ ургенције за одобравање запошљавања по конкурсној процедури, али како није добила сагласност на исто, још увијек постоји велики број лица која раде на одређено вријеме без претходно проведене конкурсне процедуре.	✗
5.	Препоручујемо Управи да питање примања додатка, у случају интерних премјештаја са радног мјеста без додатка на радно мјесто за које је предвиђена исплата додатка и обратно, регулише измјенама или допунама интерних правила.	Није било измјене интерних правила и пракси у погледу дефинисања питања додатка у случају наведених интерних премјештаја.	✗
6.	Управа је дужна при распореду особља на радна мјеста досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених.	Управа и даље одобрава привремено обављање послова високе стручне спреме запосленицима који обављају послове са средњом стручном спремом, а који су у међувремену стекли високу стручну спрему.	✗
7.	Управа треба више пажње посветити сачињавању техничких спецификација у оквиру тендерске документације како би	С обзиром на то да је процедура набавке услуга одржавања возила започета	Ⓜ

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	иста била недискриминаторна и обезбиједила активну и правичну конкуренцију те приликом евалуације понуда поступати у складу са Законом о јавним набавкама.	прије давања предметне препоруке, нисмо били у могућности оцијенити реализацију дате препоруке.	
8.	Управа треба да у Анексу 5. нацрта уговора тендерске документације набавке и испоруке металних царинских пломби наведе количине и јединичне цијене металних пломби, јер су то битни елементи уговора.	Управа је тендерском документацијом у поступку набавки металних царинских пломби у 2023. години у анексу 5. нацрта оквирног споразума навела планиране количине и јединичну цијену по комаду.	✓
9.	Управа, или Управни одбор Управе, треба приликом припреме за расписивање јавног огласа за пријем државних службеника провјерити и документовати испуњеност услова за примјену релевантних одредби Закона о државној служби у институцијама БиХ, како би се, сходно карактеристикама упражњених позиција за које се расписује јавни оглас, у комуникацији са Управним одбором Управе, одабрао одговарајући поступак за пријем државних службеника, сходно закону и подзаконским актима.	С обзиром на то да Управа није добила сагласност Савјета министара БиХ за пријем запослених на неодређено вријеме, те да није било јавних огласа у 2022. години, није могуће дати оцјену реализације препоруке.	Ⓜ
10.	С обзиром на природу послова из надлежности Управе, коју условљава константан прилив предмета, потребно је у сваком појединачном предмету обезбиједити свеобухватно и прецизно изјашњење у циљу експедитивног провођења поступка.	Одјељење за правне послове предузело је потребне мјере ради сачињавања квалитетних изјашњења, укључујући и достављање аката којим се организационим јединицама указује на то шта изјашњење треба да садржи.	✓

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
3/2018	Поново препоручујемо Управи да, умјесто исплате накнада за продужени рад, размотри могућност прерасподјеле радног времена у складу с Одлуком Савјета министара БиХ, у случајевима када су за то створени услови и уколико околности дозвољавају.	Управа није вршила прерасподјелу радног времена у складу са Одлуком Савјета министара БиХ.	✗

⁴ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1/2019	Потребно је окончати започете активности системског и стратешког рјешавања питања измјене постојећег или усвајање новог правилника о унутрашњој организацији, узимајући у обзир стварне потребе и постојеће анализе, у циљу ефикасног функционисања и развоја Управе.	Иако га је Управа упутила на усвајање, Управни одбор Управе ни у 2022. години није дао сагласност на Приједлог новог правилника о унутрашњој организацији Управе.	
2/2020	Препоручујемо Управи да предузме конкретне активности на јачању система интерних контрола у процесу планирања и реализације буџета, те да реструктурисање буџета користи у изузетним и непредвидивим околностима и то повремено.	Управа је извршила једно реструктурисање расхода услед околности које су наступиле у 2022. години, а односиле су се на више позиција.	
5/2020	Управа је дужна окончати активности по основу утврђивања чињеничног стања у сваком појединачном случају везано за остваривање права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла и обезбједити да се усклади обрачун и исплата трошкова превоза на посао и са посла са утврђеним стварним стањем.	Управа је окончала активности по основу утврђивања чињеничног стања у сваком појединачном случају везано за остваривање права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла.	
8/2020	Како су пројекти вишегодишњих капиталних улагања изузетно значајни за рад и функционисање Управе, Управа је обавезна да у наредном периоду максималну пажњу посвети ефикасној реализацији свих наведених пројеката.	Нису учињени помаци у имплементацији пројеката у односу на претходне године, имајући у виду да реализација средстава одобрених за вишегодишња капитална улагања у 2022. години износи 4% у односу на расположива средства за те намјене.	
9/2020	Потребно је наставити започету сарадњу са Министарством финансија и трезора БиХ како би се створиле претпоставке за унапређење постојећег система праћења и контроле наплате прихода уз потребну информатичку подршку.	Управа је у 2022. години одржала састанке са представницима Министарства финансија и трезора БиХ, чиме су покренуте активности у вези с провођењем одредби Споразума у правцу техничких рјешења за успоставу система праћења и контроле наплате непореских прихода.	
10/2020	Не доводећи у питање стварну потребу за запошљавањем, препоручујемо Управи да расписивање јавног огласа и пријем државних службеника проводи у складу са законским одредбама које одговарају чињеничном стању.	С обзиром на то да Управа није добила сагласност Савјета министара БиХ за пријем запослених на неодређено вријеме, те да није било јавних огласа у 2022. години, није	

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ⁴	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
		могуће дати оцјену реализације препоруке.	
13/2020	Уважавајући сложеност Управе те реалне потребе за обављањем послова који су изван редовне дјелатности, и даље сматрамо како ангажовање по уговорима о дјелу не би требало бити пракса и овакав облик запошљавања треба користити само у изузетним случајевима, за конкретне послове ограниченог временског трајања који се не могу сматрати пословима систематизованих радних мјеста у Управи.	Имајући у виду да су нето издаци по овоме основу смањени за 54.322 КМ и да је на 31.12.2022. године остао само један уговор о дјелу, сматрамо да је Управа предузимала активности на реализацији ове препоруке.	●
15/2020	Управа је дужна водити рачуна да приликом утврђивања критеријума за оцјену понуда обезбиједи принцип конкурентности као један од основних принципа Закона о јавним набавкама.	Управа није у одређеном броју случајева приликом провођења поступака набавки обезбиједила принципе конкурентности.	⊗
17/2020	Управа треба прије покретања процедуре јавних набавки истражити тржиште те кроз планирану вриједност набавке обезбиједити да одступање између достављених понуда буде минимално у односу на планирану вриједност те на тај начин не доведе у питање закључивање уговора уколико планирана средства нису довољна.	Управа прије покретања поступка набавке не испитује тржиште на адекватан начин тако да још увијек постоје случајеви да је процијењена вриједност набавке нижа од вриједности достављених понуда.	⊗

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✔ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ⊗ нереализоване препоруке, ⊕ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у потпуности или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. Сходно томе, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности. Препоруке које нису могле бити оцијењене у овом циклусу ревизије ће бити оцијењене кад се за то стекну услови.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 12 препорука, датих због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, девет препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, сходно томе, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁵	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	6.	Функционисање система интерних контрола		●	●	
2.	8.1.1.	Бруто плате		●		●
3.				●		●
4.	8.1.2.	Путни трошкова		●	●	
5.	8.1.4.	Вишегодишња капитална улагања		●		●
6.				●		●
7.	9.1.	Запошљавање на одређено вријеме		●		●
8.	9.2.	Интерни премјештаји		●		●
9.	9.3.	Привремено обављање послова		●		●
10.	10.	Јавне набавке		●		●
11.				●		●
12.				●	●	

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Управа је самостална управна организација на чијем челу је директор који за свој рад, путем Управног одбора Управе, одговара Савјету министара БиХ. Мандат директора је истекао 6.6.2020. године. Организација Управе је успостављена тако да покрива простор Босне и Херцеговине са Главном канцеларијом у Бањој Луци и регионалним центрима у Сарајеву, Мостару, Тузли и Бањој Луци.

⁵ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Управни одбор Управе у 2022. години није дао сагласност на Приједлог новог правилника о унутрашњој организацији Управе тако да су унутрашња организација и начин рада уређени Правилником о унутрашњој организацији из 2013. године.

Управа сматра да се посљедице неусвајања приједлога правилника огледају у сљедећем:

- отежано функционисање Управе;
- неадекватна кадровска попуњеност организационих јединица;
- неусклађеност између броја радних мјеста предвиђених постојећим правилником и броја запослених који тренутно обављају послове у појединим организационим јединицама (распоређен већи или мањи број запослених од предвиђеног броја);
- кршење важећих прописа у вези са попуњавањем организационе структуре пријемом у радни однос запосленика на одређено вријеме без провођења конкурсне процедуре;
- неусвајање адекватног додатка на овлашћења што додатно ствара незаинтересованост запослених да обављају послове на радним мјестима која немају додатак.

Управа предузима додатне активности како би се отклониле примједбе једног члана Управног одбора Управе које су се, према записницима са колегијума Управе, углавном односиле на предвиђени број запослених (3.333) у односу на постојећи који је износио 2.901, те упитност постојања одређених предвиђених организационих јединица. Напомињемо да је приједлог новог правилника неколико пута био предмет разматрања на састанцима Управног одбора Управе и враћан је на поновну дораду.

Правилник о унутрашњој организацији, којим су уређени начин оснивања организационих јединица, сједиште и подручје за које се оснивају, организација и њихов дјелокруг, доноси и објављује директор Управе уз претходно одобрење Управног одбора Управе у складу са чланом 20. Закона о Управи.⁶

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 2.901 радно мјесто (2.887 запослених у Управи и 14 запослених у Управном одбору Управе).

Управни одбор Управе је 6.6.2023. године донио Одлуку о одобравању Правилника о унутрашњој организацији Управе којим је систематизовано 3.319 извршилаца.⁷

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Управа је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

⁶ Службени гласник БиХ, број 89/05

⁷ Службени гласник БиХ, број 43/23

Финансијско управљање и контрола:

Управа је у 2022. години наставила проводити активности како би се и даље развијао успостављени систем финансијског управљања и контроле. Планом успоставе и развоја Система финансијског управљања и контроле (у даљем тексту: ФУК) за период 2022-2024. године као и годишњим планом за 2022. годину дефинисане су потребне активности, носиоци активности као и рок извршења истих. На основу предметног плана, донесен је План рада Стручне радне групе за успоставу и развој ФУК-а. Комисија за праћење и процјену функционисања и развоја ФУК-а извршила је процјену истог те дефинисала мјере које се планирају предузети за даљи развој ФУК-а у току 2022. године, које су интегрисане у План дјеловања. У марту 2022. године донесене су Смјернице за праћење и процјену ФУК-а у Управи којим је детаљно разрађена методологија и јасно дефинисана улога и одговорности за провођење потребних активности, те документовање и праћење постигнутих резултата и учинака. Такође је сачињена нова Мапа пословних процеса и Регистар ризика на нивоу Управе у складу са прописима које је донијела Централна хармонизацијска јединица и захтјевима PIFC апликације за мапирање пословних процеса и управљања ризицима на нивоу институција БиХ. Према постојећој Мапи, пословни процеси су били приказани према функционој организационој структури, а у новој су приказани према процесној организационој структури. У децембру 2022. године донесена је ажурирана Стратегија за управљање ризицима у Управи за период 2022-2025. године. Управа је сачинила Годишњи извјештај о ФУК-у и доставила га Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Управи које се односе на:

На терет буџета за 2022. годину евидентирана је фактура у износу од 35.001 КМ која се односи на услуге сервисирања вага на граничним прелазима за услуге пружене већином у 2019. години, као и фактура у износу од 2.914 КМ везана за услуге одржавања клима-уређаја и система за хлађење, пружене у 2021. години. По датом образложењу, иако је на вријеме покренута нова процедура избора добављача за услуге сервисирања вага иста је трајала дужи временски период и окончана је у 2021. години, а претходно закључени уговори су истекли почетком 2019. године. Слиједом потребе за наведеним услугама ваге су сервисирале од стране претходно изабраног добављача у периоду провођења нове процедуре набавке.

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ⁸, дефинисано је да се расходи признају на основу настанка пословног догађаја, односно у тренутку настанка обавезе и у извјештајном периоду на које се односе независно од плаћања истих.

Наведено указује на слабости система интерних контрола с циљем обезбјеђења да се сви настали расходи евидентирају у периоду на који се односе.

⁸ Број 01-08-02-2-1515-1/15 од 04.02.2015. године

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је успоставити ефикасан систем интерних контрола код признавања расхода у моменту настанка обавезе, како је то прописано Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁹ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁰, Управа је успоставила Јединицу интерне ревизије. Стратешким планом рада Одјељења за интерну ревизију за период 2022–2024. година, као и Годишњим планом за 2022. годину, Јединица интерне ревизије Управе је у 2022. години планирала извршити осам ревизија од којих четири редовне и четири накнадне. У 2022. години обавила је седам интерних ревизија и то: Ревизију управљања континуитетом пословања, Ревизију управљања процесом селективности царинских пријава у царинском поступку са робама, Ревизију управљања заштитом спасавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, Савјетодавну ревизију Стручној радној групи за успоставу и развој система финансијског управљања и контроле, Ревизију управљања процесом доношења одлука у првостепеном управном поступку који проводе групе за царинске поступке, Ревизију управљања процесом израде нормативних аката у Управи и Ревизију реализације средњорочног плана рада Управе. Управа је годишњи извјештај о активностима интерне ревизије у складу са прописима доставила Централној хармонизацијској јединици.

7. БУЏЕТ УПРАВЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Управи су одобрена средства у укупном износу од 122.362.000 КМ (текући издаци 104.667 КМ, капитални издаци 10.745.684 КМ и вишегодишња капитална улагања 6.949.316). Буџетом је одобрен 2.591 запослени, а на 31.12.2022. године у Управи су била 2.402 запослена лица. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Управи био је 2.415.

Управа је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирала на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- неутрошена пренесена средства за вишегодишње капиталне пројекте у укупном износу од 47.002.200 КМ;
- пренесена намјенска средства из 2021. године у износу од 7.150 КМ;¹¹
- средства новчаних донација у износу од 913 КМ;
- одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 1.200.000 КМ.¹²

⁹ Службени гласник БиХ, број: 27/08 и 32/12

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹¹ Надоградња царинског подсистема информационог система Управе

¹² Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама БиХ, број 185/22 од 30.12.2022. године.

Према наведеном, Управа је у 2022. години располагала средствима у укупном износу од 170.572.262 КМ, а укупно је реализовано 101.326.800 КМ. Значајнија одступања се односе на вишегодишње капиталне пројекте који су реализовани у износу од 2.084.550 КМ, што је 4% у односу на расположива средства од 53.951.516 КМ за те намјене.

Управа је извршила преструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ у децембру 2022. године. Преструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 1.819.000 КМ. Повећани су издаци за накнаде трошкова запослених за 500.000 КМ, издаци за енергију и комуналне услуге за 300.000 КМ, издаци за услуге превоза и горива за 200.000 КМ, уговорене услуге за 619.000 КМ и набавка грађевина за 200.000 КМ, а смањени издаци за бруто плате и накнаде за 1.819.000 КМ.

7.1. Активности из оквира надлежности¹³

Наплата прихода: Управа је у периоду 01.01-31.12.2022. године прикупила укупно девет милијарди и 926 милиона КМ прихода на Јединственом рачуну, што је за приближно 1 милијарду и 481 милиона КМ (или 18%) више у односу на исти период 2021. године. Значајнији приходи се односе на прикупљене приходе од пореза на додату вриједност (ПДВ), у износу од седам милијарди и 197 милиона КМ (који у укупним приходима учествује са 72,50%, затим од акциза на увозне производе у износу од 1 милијарде и 560 милиона КМ (15,72%), од путарина на нафту и нафтне деривате у износу од 627 милиона КМ (6,32%), од царинских дажбина у износу од 442 милиона КМ (4,45%) и од акциза на домаће производе у износу од 34 милиона КМ (0,34%).

Расподјела прихода: Управа је расподјелу и дозначавање прикупљених прихода у 2022. години, вршила у складу са одлукама Управног одбора и према важећим коефицијентима расподјеле¹⁴, те су након издвајања средстава за минималне резерве у сврху обезбјеђења поврата средстава обвезницима (износ од 2 милијарде и 99 милиона КМ) и за путарине за изградњу ауто-путева (износ од 393 милиона КМ), корисницима дозначена средства и то: 865,5 милиона КМ у корист БиХ - финансирање институција, 4 милијарде и 92 милиона КМ у корист Федерације БиХ, 2 милијарде и 235 милиона КМ у корист Републике Српске и 233 милиона КМ у корист Дистрикта Брчко БиХ.

У 2022. години Управни одбор је усвојио Одлуку о другом привременом поравнању између корисника расподјеле индиректних пореза са Јединственог рачуна Управе за 2021. годину, према којој је Република Српска дужна да исплати Федерацији БиХ 9.281.415 КМ¹⁵, а што је Управа 08.04.2022. године извршила, преносом на рачун Федерације БиХ, у износу од 9.281.415 КМ. Надаље, Управни одбор Управе је у 2022. години усвојио и Одлуку о првом привременом поравнању између корисника расподјеле индиректних пореза са Јединственог рачуна Управе за 2022. годину¹⁶, према којој је Федерација БиХ дужна да исплати Републици Српској 14.725.997 КМ. Управа је,

¹³ Подаци преузети из Извјештаја о раду Управе за 2022. годину.

¹⁴ Службени гласник БиХ, број: 78/21, 17/22, 43/22 и 66/22

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 17/22

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 66/22

10.10.2022. године, извршила пренос на рачун Републике Српске, у износу од 14.725.997 КМ.

Поврат ПДВ-а: Управа је резервисала средства у износу од двије милијарде и 99 милиона КМ за поврат обвезницима индиректних пореза, што је за 573 милиона више у односу на 2021. годину.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Управа је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су исте сачињене у складу са Правилником о финансијском извјештавању.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 101.326.800 КМ, што је за 69.238.313 КМ мање у односу на расположива средства (кориговани буџет) за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (67.296.399 КМ), накнаде трошкова запослених (12.863.671 КМ), издатке за употребу возила (839.550 КМ), уговорене и друге посебне услуге (3.265.831 КМ), капиталне издатке (4.520.087 КМ) и вишегодишња капитална улагања (2.084.550 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2022. години.

8.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2022. године исказане су у износу од 67.296.398 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 40.917.640 КМ, а порези и доприноси 26.378.759 КМ. Бруто плате и накнаде су за 5.490.705 КМ веће у односу на претходну годину. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Управи био је 2.415.

Додатак на плату: Додатак на плату закључно са 31.12.2022. године остварило је 1.751 државних службеника и запосленика Управе. Право на додатак додијељено је на основу Правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима Управе¹⁷ и Одлуке

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 98/06

Управног одбора Управе о привременом одређивању појединачног додатка на плату овлашћеним службеним лицима Управе¹⁸ којом је прописано да лицима са посебним овлашћењима припада право на додаток на плату на основу посебних услова рада у износу од 20% основне плате. Одлука има привремени карактер, с обзиром на то да је у одлуци дефинисано да се иста примјењује до доношења посебног акта о критеријумима за утврђивање појединачног додатка на плату.

Управа је интерним премјештајем у току године помјерала запослене са радних мјеста којима не припада право на додаток на радна мјеста која остварују право на додаток. Укупан број службеника који су током 2022. године уведени у право остваривања додатака по основу интерног премјештаја износи 22. Значајан број премјештаја према позицијама и радним мјестима која остварују право на додаток у одређеној мјери има утицај на динамику обављања послова у организационим јединицама гдје је дошло до смањења броја извршилаца због интерних премјештаја.

Претходних година је постојала иницијатива да се постојећи Правилник о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима измијени путем Управног одбора Управе, као и приједлогом измјене Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ у дијелу који дефинише право на појединачни додаток на основну плату запослених у Управи, за што је добила подршку Управног одбора на 40. сједници одржаној 18.11.2019. године. Управа је крајем 2019. године Министарству финансија и трезора БиХ доставила припремљен Преднацрт закона о измјени и допуни Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, које је одговорило да ће наведени приједлог размотрити те уколико се исти покаже оправданим укључити у измјене и допуне Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Слање Приједлога закона о измјени и допуни Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, Министарству финансија и трезора БиХ, без повратне информације о оправданости наведеног приједлога и извјесности слања у процедуре за усвајање истог, не мијења чињеницу да проблем додатка на плату и даље постоји и да се може ријешити у сарадњи са Управним одбором Управе уколико за то има добре воље.

Управа је припремила преднацрт новог правилника о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима у Управи, али исти није доставила Управном одбору Управе. Имајући у виду чињеницу да су у току активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији Управе, неопходно је Правилник о овлашћењима и овлашћеним лицима ускладити са истим. С обзиром на претходно наведено, предуслов израде новог Правилника о овлашћењима и овлашћеним лицима у Управи је доношење новог Правилника о унутрашњој организацији Управе као и измјене Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ у дијелу који дефинише право на појединачни додаток на основну плату запослених у Управи.

ПРЕПОРУКА 2

Управа треба, у сарадњи са Управним одбором, створити предуслове како би се дугогодишње питање додатка на плату и броја овлашћених лица ријешило доношењем јасних критеријума за утврђивање појединачног додатка на плату.

¹⁸ Одлука Управног одбора Управе, број: 1710/106/08 од 17.10.2008. године

Накнаде за продужени рад: Укупни расходи по основу накнада за продужени рад са 31.12.2022. године износе 369.535 КМ и у односу на претходну годину већи су за 103.635 КМ. Накнаду за продужени рад са 31.12.2022. године је остварило укупно 412 запосленика, за 33.302 остварених продужених сати рада. Накнаде су у највећој мјери исплаћиване запосленим у Главној канцеларији у Бањој Луци. Најчешћи разлози који се наводе у рјешењима о одобравању исплате накнаде по основу прековременог рада су рад у стручним групама, тимовима и комисијама. Исплата је вршена на основу захтјева за одобрење прековременог рада у којем је наведено које послове треба обавити, разлог немогућности извршавања послова у оквиру редовног радног времена, рјешења о одобравању исплате и евиденције остварених прековремених сати на које је давао сагласност директор Управе.

Током 2022. године Управа није користила могућност прерасподјеле радног времена умјесто исплате накнаде за продужени рад у складу са Одлуком о начину и поступку остваривања права на накнаду за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника у институцијама БиХ¹⁹. Утврдили смо да су поједини запосленици ангажовани и преко 10 сати седмично по различитим основама (нпр. рад у комисији, повећан обим посла).

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је да Управа, умјесто исплате накнаде за продужени рад, размотри могућност прерасподјеле радног времена у складу са Одлуком Савјета министара БиХ, у случајевима када су за то створени услови.

8.1.2. Путни трошкови

Реализација са 31.12.2022. године износила је 305.989 КМ или 81% у односу на одобрени буџет. Значајнији износи путних трошкова односе се на: трошкове смјештаја за службена путовања у земљи (104.481 КМ), трошкове дневница у земљи (79.106 КМ), трошкове дневница у иностранству (79.931 КМ), трошкове смјештаја за службена путовања у иностранству (13.895 КМ).

У појединим случајевима уочене су неправилности приликом обрачуна трошкова дневница за службена путовања у иностранству. Наиме, нису умањиване дневнице за службена путовања у иностранству за 70% у случајевима када су обезбијеђена минимално два obroка. Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама Босне и Херцеговине на накнаду за службено путовање²⁰ прописано је „Ако је на службеном путовању обезбијеђена бесплатна исхрана (минимално два obroка) припадајућа дневница се умањује за 70%“.

Такође, у појединачним случајевима уочено је да је Управа вршила исплату дневница за службена путовања у иностранству, иако је у позивном писму наведено да ће организатор радионице вршити исплату пуних дневница за учеснике радионице. Узрок претходно наведеног је неприлагање потпуне документације приликом правдања путних трошкова, што је утицало на нетачан обрачун трошкова дневница у иностранству, а што је за посљедицу имало виши износ исплаћених дневница.

¹⁹ Одлука СМ БиХ број 234/08 од 29.12.2008. године

²⁰ Службени гласник БиХ, број 6/12, 10/18 и 75/18

ПРЕПОРУКА 4

Управа је дужна обрачун накнада за службено путовања вршити у складу са Одлуком Савјета министара која регулише наведену врсту издатака.

8.1.3. Вишегодишња капитална улагања

Укупна вриједност вишегодишњих капиталних улагања која су планирана и одобрена по пројектима са периодима трајања од 2009. до 2021. године износила је 186.282.421 КМ.²¹ Од тога за изградњу објеката и граничних прелаза одобрено је 157.892.421 КМ и за информационе технологије 28.390.000 КМ. Извори финансирања су средства Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ (159.497.923 КМ), уплаћена средства на име додијељене дозволе за Универзалне мобилне телекомуникационе системе (11.343.814 КМ), клириншки дуг Руске Федерације (12.050.684 КМ) и претприступни фондови (3.390.000 КМ).

Редни број	Назив вишегодишњег капиталног улагања и извор финансирања ²² (ВКУ)	Оперативна средства ВКУ за 2022. годину			Реализација ВКУ у 2022. години	
		Пренесена неутрошена средства ВКУ из 2021. године	Одобрена средства ВКУ у 2022. години	Укупно оперативна средства ВКУ у 2022. години	Реализација 31.12.2022. године	Нереализована средства ВКУ 31.12.2022. године
1.	Пројект набавке и изградње објеката за регионалне центре и Главну канцеларију Управе и изградње и реконструкције граничних прелаза.	38.318.970	3.949.316	42.268.286	2.013.265	40.255.021
1.1	Изградња објекта за Регионални центар Мостар (пројект 1601140, фонд 10)	3.755	0	3.755	0	3.755
1.2	Изградња објекта за Регионални центар Тузла (пројект 1601150, фонд 10)	60.664	0	60.664	7.020	53.644
1.3	Реконструкција објекта бивше ФУЦ у Тузли (пројект 1601310, фонд 10)	71.538	0	71.538	70.123	1.415
1.4	Набавка објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука (пројект 1601190, фонд 10)	37.900.000	0	37.900.000	0	37.900.000
1.5	Набавка објекта за Регионални центар Сарајево (пројект 1601160, фонд 10)	1.134	0	1.134	0	1.134
1.6	Изградња и опремање ГП Градишка (пројект 1601170, фонд 10)	181.110	0	181.110	15.081	166.029
1.7	Реконструкција и изградња граничних прелаза Вардиште, Увац, Горица, Ивањица, Делеуша Ужљебић и осталих граничних прелаза (пројект 1601130, фонд 10)	96.817	0	96.817		96.817
1.8	Изградња ГП Свилај (пројект 1601180, фонд 10)	1.498	3.949.316	3.950.814	1.921.041	2.029.773
1.9	Изградња ГП Бијача (пројект 1601050, фонд 50)	2.454	0	2.454	0	2.454
2.	Израда нове пореске апликације у Информационом систему УИО БиХ	6.583	0	6.583	0	6.583

²¹ Сет финансијских извјештаја за 2021. годину / Преглед ВКУ

²² Општи фонд (10), фонд грантова и донација (30) и фонд за посебне намјене (50)

Редни број	Назив вишегодишњег капиталног улагања и извор финансирања ²² (ВКУ)	Оперативна средства ВКУ за 2022. годину			Реализација ВКУ у 2022. години	
		Пренесена неутрошена средства ВКУ из 2021. године	Одобрена средства ВКУ у 2022. години	Укупно оперативна средства ВКУ у 2022. години	Реализација 31.12.2022. године	Нереализована средства ВКУ 31.12.2022. године
	(пројект 1601200, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 17/15)					
3.	Имплементација NCTS - New Computerised Transit System - у Босни и Херцеговини који ће се уврстити у Програм вишегодишњих капиталних улагања за период од 2013. до 2016. године (пројект 1601120, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 90/13)	15.428	0	15.428	0	15.428
4.	Изградња и опремање нових и реконструкција постојећих објеката на ГП Вардиште и на аеродромима Мостар и Тузла за потребе смјештаја запослених у јединицама Граничне полиције, царинским испоставама УИО и запослених у инспекцијским службама (пројект 1601210, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 101/15 и 86/19)	138.712	0	138.712	5.430	133.282
5.	Изградња граничног прелаза Братунац-Љубовија (Службени гласник БиХ, број 05/17 и 7/20)	81.864	0	81.864	2.908	78.957
6.	Имплементација резервне локације за царински и порески подсистем информационог система (пројект 1601260, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 06/18)	15.450	0	15.450	5.242	10.208
7.	Надоградња царинског подсистема информационог система Управе за индиректно опорезивање (пројект 1601270, фонд 50)	7.150	0	7.150	0	7.150
8.	Изградња и опремање објекта архива УИО у Мостару (Службени гласник БиХ, број 86/18, 84/19)	31.919	0	31.919	30.771	31.919
9.	Изградња и опремање ГП Дољани (пројект 1601330, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 05/21 и 63/21)	3.193.273	0	3.193.273	26.935	3.166.338
10.	Изградња и опремање ГП Осоје (пројект 1601340, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 05/21 и 63/21)	5.200.000	0	5.200.000	0	5.200.000
11.	Изградња и опремање објекта за смјештај запослених УИО и граничне полиције на аеродрому у Бањој Луци (пројект 1601350, фонд 10) (Службени гласник БиХ, број 06/21)	0	3.000.000	3.000.000	0	3.000.000
УКУПНО БУЏЕТСКА СРЕДСТВА		47.009.350	6.949.316	53.958.666	2.084.550	51.874.116

Од укупно расположивих средстава за вишегодишња капитална улагања (53.958.666 КМ) у току 2022. године реализовано је 2.084.550 КМ (или 4%). И ове као и претходне године на значајно умањење реализације највећим дијелом је утицало нереализовање пројекта Набавка објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука у износу од 37.900.000 КМ, као и нереализовање расположивих средстава за пројект Изградња и опремање Граничног прелаза Осоје (5.200.000 КМ) и Граничног прелаза Дољани

(3.193.273 KM). Такође, није било реализације ни средстава за вишегодишња капитална улагања за пројект „Изградња и опремање објекта за смјештај запослених Управе и Граничне полиције на аеродрому у Бањој Луци“ (3.000.000 KM) која су одобрена у оквиру Буџета институција БиХ и међународних обавеза за 2022. годину. Нереализирана средства у износу од 51.874.116 KM пренесена су у 2023. годину.

Из наведеног се може констатовати да је још увијек незадовољавајући степен реализације средстава одобрених за вишегодишња капитална улагања. Сматрамо да нису учињени помаци у имплементацији пројеката у односу на претходне године, имајући у виду да реализација средстава одобрених за вишегодишња капитална улагања у 2022. години износи 4% у односу на расположива средства за те намјене.

ПРЕПОРУКА 5

Управа треба интензивирати реализацију одобрених вишегодишњих капиталних пројеката.

Одлуком Савјета министара БиХ од 30.12.2021. године Управи је одобрен износ од 3.949.316 KM као позајмица од Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, од средстава дозвола за коришћење радио-фреквентног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система, за измирење доспјелих обавеза према извођачу радова на изградњи Граничног прелаза Свилај. Доношењем буџета институција БиХ за 2022. годину Управа је имала расположива средства за Вишегодишње капитално улагање за изградњу предметног прелаза, чиме су се у јулу 2022. године створили услови за поврат средства позајмице Министарству комуникација и транспорта БиХ у складу са Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.²³ Из ових средстава позајмице која су се водила на посебном фонду 50, у јануару 2022. године је исплаћен износ од 1.913.912 KM који се односио на неизмирене обавезе из 2021. године према извођачу радова као и обавезе из 2022. године (други дио прикључне таксе за изградњу трансформаторске станице и набавка и уградња пумпе за филтрирање воде). Према наведеном, укупна реализација на овом пројекту је у 2022. години износила 1.921.041 KM.

Подсјећамо да је гранични прелаз Свилај, као капитално и просторно значајан гранични прелаз, до даљег у категорији привременог граничног прелаза. На захтјев Управе Министарство безбједности БиХ је у складу са Законом о граничној контроли, члан 12, и одредбама Правилника о поступку одређивања привременог граничног прелаза, члан 5,²⁴ донијело Рјешење о одређивању привременог граничног прелаза на вријеме до 31.12.2022. године или до ступања на снагу Уговора или Анекса уговора о одређивању граничних прелаза између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске. Намјена привременог граничног прелаза Свилај је ограничена на путнички промет и промет роба које не подлијежу обавези инспекцијског надзора. Питање граничних прелаза је поред наведених прописа дефинисано и одредбама Одлуке о одређивању граничних прелаза у БиХ²⁵, гдје се чланом 1. исте одређују гранични прелази у БиХ, категорија и друго те чланом 26. процедура отварања нових, затварања или измјене категорије постојећих

²³ Овом инструкцијом је дефинисано да се средства позајмице фонд 50 прекњиже на фонд 10 Управе чиме су се ослободила раније реализована средства.

²⁴ Службени гласник БиХ, број 06/10

²⁵ Службени гласник БиХ, број: 39/12 и 101/15

граничних прелаза. Такође, на питање граничних прелаза односе се и одредбе Одлуке о оснивању Државне комисије за границу БиХ²⁶ гдје је у члану 5. тачка ц) дефинисано да је ова комисија надлежна за припрему приједлога међудржавних уговора и других аката о граничној линији са сусједним државама.

У вези с реализирањем вишегодишњих капиталних улагања констатовано је да ни у 2022. години није било реализовања вриједносно значајног пројекта за набавку и опремање објекта за Главну канцеларију и Регионални центар Бања Лука (37.900.000 КМ или 73% расположивих средстава). Наиме, Управа је неколико пута расписивала Јавни оглас за прикупљање понуда за куповину пословног објекта за смјештај запослених у Главној канцеларији и РЦ Бања Лука. Посљедњи пут је Јавни оглас расписан 23.12.2020. године, али без успјеха те је Одлуком директора Управе из јануара 2022. године исти поништен због недостатка финансијских средстава.

Због свега наведеног, ревизија је у претходном периоду дала препоруку у вези с потребом рјешавања трајног смјештаја Управе. Међутим, још увијек нису покренуте активности у вези с рјешавањем овог битног питања које може имати утицај на обављање Законом дефинисане основне дјелатности Управе.

ПРЕПОРУКА 6

Управа треба у сарадњи са надлежним институцијама ријешити питање трајног смјештаја.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 33.780.596 КМ, што је за 4.302.596 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од изнајмљивања простора на граничним прелазима (144.438 КМ), приходе од накнаде трошкова штампања и куповине пореских и контролних маркица (2.699.692 КМ) и приходе од такси (30.877.341 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.2.1. Приходи од такси

На основу добијених информација у Управи, у односу на претходну годину, Управа је у октобру и новембру 2022. године одржала састанке са представницима Министарства финансија и трезора БиХ, чиме су покренуте активности у вези с провођењем одредби Споразума у правцу техничких рјешења за размјену података који се тичу уплате физичких и правних лица на Јединствени рачун трезора и евиденција које води и технички одржава Управа. Управа је на основу наведеног Споразума, у марту 2023. године креирала апликацију „Таксе“ и израдила интерне процедуре за провјеру наплате административне таксе²⁷ које су прецизно дефинисале начин преузимања података о уплатама административне таксе од Министарства финансија и трезора БиХ, начин

²⁶ Службени гласник БиХ, број 77/20

²⁷ Акт број: 01-02-2-517-2/23 од 01.02.2023. године

поступања са преузетим подацима у Управи, вршење провјере и документовања извршене провјере уплате таксе, слање опомене у случају да се утврди да такса није плаћена те поступак поврата погрешне или неосноване уплате таксе. Кроз извјештаје из апликације доступни су подаци о таксама од краја 2021. године.

Управа је предузела одређене активности на унапређењу система праћења и контроле наплате прихода од такси по тарифним бројевима што је резултовало креирањем апликације “Таксе” за размјене података између Министарства финансија и трезора за уплате физичких и правних лица на Јединствени рачун трезора и евиденција које води и технички одржава Управа, али функционалност овог система ће бити тестирана у будућем периоду.

По питању утврђених слабости код праћења и контроле наплате прихода уз потребну информатичку подршку у претходном периоду смо дали препоруку (препука бр. 9/2020 у Табели 1). У складу с претходно наведеним, оцијенили смо да је Управа у 2022. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

Принудна наплата такси: Према Закону о административним таксама²⁸ поступак принудне наплате се врши по прописима ентитета о принудној наплати пореза грађана, односно по истим прописима о принудној наплати пореза од правних лица. Право на наплату таксе застаријева у року од двије године од дана када је таксу требало платити. Управа се претходних година обрађала Министарству финансија и трезора БиХ као и надлежним пореским управама ентитета по питању принудне наплате, али због неусаглашених ентитетских прописа питање наплате административних такси принудним путем још увијек није ријешено. Према наведеном, још увијек није ријешено питање надлежности за наплату и саме наплате административних такси принудним путем. Указујемо на чињеницу да неусаглашеност правних аката може за посљедицу имати застарјелост ових потраживања и губитак буџетских средстава.

Према препорукама из Извјештаја о ревизији за 2021. годину, Управа је упутила акт Министарству финансија и трезора БиХ 8.9.2022. године којим предлаже састанак на којем би се заузели ставови у погледу изналагања рјешења и поступања по питању наплате такси принудним путем. На састанку одржаном 13.10.2022. године усаглашени су приједлози и Управа је Министарству финансија и трезора БиХ, 5.12.2022. године, доставила приједлог да се изврши измјена и допуна Закона о административним таксама као и измјена Одлуке о тарифи административних такси. Поред тога, именована је радна група за израду интерне процедуре за провјеру и наплату административне таксе и апликативног рјешења. Радна група је сачинила Преднацрт интерне процедуре за провјеру наплате административне таксе. Након што се ове активности окончају Управи ће бити омогућено да овај процес аутоматизује и организовану контролу подигне на виши ниво.

По питању утврђених недостатака у претходној години смо дали препоруку (препука бр. 3 у Табели 1). Према наведеним информацијама оцијенили смо да је Управа у 2022. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

²⁸ Службени гласник БиХ, број: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 13/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/04, 32/17, 53/17, 62/17 и 73/17

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 169.532.982 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 185.800.397 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (176.115 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (169.356.867 КМ), обавезе према добављачима (2.951.029 КМ), обавезе према запосленима (8.693.983 КМ) и краткорочна разграничења (4.798.518 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године. Налази се односе на запошљавање на одређено вријеме, интерне премјештаје, обављање послова другог радног мјеста. Наведене су и активности које је Управа до сада предузела на реализацији препоруке везане за ангажман лица по основу уговора о дјелу.

Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²⁹ Управи је одобрен 2.591 запослени. На 31.12.2022. године Управа је имала 2.402 запослених, од чега је 2.138 запослено на неодређено вријеме, а 264 на одређено вријеме.³⁰

У току године није било новог запошљавања на неодређено вријеме. Управа се неколико пута претходне године обраћала Савјету министара БиХ захтјевима за запошљавање 80 запосленика (поднесен у априлу 2021. године) и 85 државних службеника (поднесен у мају 2021. године), ради занављања на упражњеним радним мјестима. Прибављена су позитивна мишљења Министарства финансија и трезора БиХ, на основу којих су затражена одобрења Савјета министара БиХ, а која, ни након више упућених ургенција, до краја 2022. године нису добили.

9.1. Запошљавање на одређено вријеме

Запосленици: У току 2022. године, Управа је ангажовала 218 запосленика по уговору о раду на одређено вријеме без претходно проведене конкурсне процедуре, с тим да је 59 лица први пут ангажовано у 2022. години, а остали су већ радили у претходном периоду. Уговори се обнављају мјесечно или тромјесечно. Према Закону о раду институција БиХ³¹, послодавац може без провођења конкурсне процедуре извршити пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено провести јавни оглас. Међутим, евидентно је да је већина запослених

²⁹ Службени гласник БиХ, број 42/2022

³⁰ Подаци из Табеле број 4/1 - Преглед динамике запошљавања за период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2022. године

³¹ Службени гласник БиХ број: 26/2004, 7/2005, 48/2005, 50/2008 - др. закон, 60/2010, 32/2013, 93/2017 и 59/2022

путем уговора о раду на одређено вријеме ангажована више од три мјесеца и у Управи ради дужи низ година, с тим да су се правили краћи прекиди радног односа.

Државни службеници: На 31.12.2022. године у Управи су била запослена 54 лица на радним мјестима државних службеника на одређено вријеме уз сагласност Агенције за државну службу БиХ. У току године, по овом основу су радила укупно 63 лица, а од тог броја 27 лица је први пут запослено у 2022. години, 30 лица је радило по истом основу и у 2021. години, а једно лице је претходно обављало послове средње стручне спреме. Такође, пет лица је у Управи претходно ангажовано и по основу уговора о дјелу. Уговори се обнављају тромјесечно.

Као и претходне године, одређена лица (26 лица) су имала обновљену сагласност Агенције за државну службу БиХ, на временски период од по три мјесеца, а радила су током двије године са краћим прекидом. У члану 28.а Закона о државној служби у институцијама БиХ³² стоји да радни однос на одређено вријеме може трајати најдуже девет мјесеци (осим у случају боловања или породилског одсуства који нису наведени као разлози за пријем на одређено вријеме), уз прибављену сагласност Агенције за државну службу БиХ за попуну радног мјеста државног службеника. Агенција за државну службу БиХ је у свом мишљењу, од 28.09.2018. године, навела да институције требају само код првог запошљавања на радном мјесту државног службеника до три мјесеца без јавног огласа доставити детаљно образложење како би на основу истог дала своју сагласност, али да у случају продужења радног ангажмана максимално до девет мјесеци није потребно слати нову сагласност. Дакле, у конкретном случају можемо закључити да је Агенција за државну службу БиХ за 26 лица, кроз своје двије сагласности, дала одобрење да иста лица буду ангажована по наведеном основу на период од 18 мјесеци умјесто максимално девет мјесеци како је то Законом о државној служби у институцијама БиХ дефинисано.

Узимајући у обзир дата образложења Управе да наведени ангажман произилази из потреба службе због недовољног броја извршилаца или упражњених систематизованих радних мјеста, затим динамичне флукуације запослених током године, као и комплексности и специфичности институције, те чињеницу да Управи нису уважени захтјеви за запошљавање редовним путем на неодређено вријеме, и даље сматрамо да запошљавање путем уговора о раду на одређено вријеме без проведене конкурсне процедуре, у ситуацијама када је тешко потврдити испуњеност услова у погледу хитности, није у складу са наведеним прописима и представља нетранспарентан начин запошљавања.

ПРЕПОРУКА 7

Управа је дужна приликом запошљавања путем уговора о раду на одређено вријеме поступати у складу са релевантним прописима који регулишу поступак запошљавања, поштујући принципе законитости и транспарентности.

³² Службени гласник БиХ број: 12/2002, 19/2002, 8/2003, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 50/2008 - др. закон, 43/2009, 8/2010, 40/2012 и 93/2017

9.2. Интерни премјештаји

Правилником о премјештају запослених у Управи³³ уређен је поступак премјештаја запослених унутар Управе. Према наведеном правилнику, врши се премјештај запосленог измјеном рјешења о раду са једног на друго, исто или слично, радно мјесто, у складу са утврђеним потребама службе. Под појмом слично радно мјесто код премјештаја државног службеника и запосленика подразумијева се радно мјесто за један ниво више или ниже у односу на радно мјесто на које је запослени распоређен, а за које испуњава услове прописане актом о унутрашњој организацији.

У току 2022 године у Управи је интерно премјештено 299 запослених. Постоје случајеви сталних и привремених премјештаја, а рјешења се обнављају мјесечно или тромјесечно. Интерним премјештајем већина запослених је унапријеђена за један ниво више у односу на радно мјесто на које су претходно били распоређени. С друге стране, постоје случајеви када су запослени распоређени на ниже рангирано радно мјесто. У одређеним случајевима запослени су се жалили Одбору државне службе за жалбе. У току године је било укупно пет жалби које су или одбијене или обустављене.

Уочили смо случајеве гдје су се вршили интерни премјештаји на радно мјесто које је два или три нивоа више у односу на радно мјесто на које је запослени распоређен, што је у супротности са Правилником о премјештају запослених у Управи.

Поред наведеног, постоје и случајеви интерног премјештаја из претходних година (64 лица) који обављају послове шефа одсјека, групе или царинске испоставе, затим послове стручног савјетника - вође реферата, итд., а за које се такође доноси рјешење о привременом премјештају.

Интерни премјештаји по налогу директора: Управа је вршила интерне премјештаје по налогу директора Управе због потреба посла, при чему је запослени задржавао постојеће рјешење и висину плате, а упућиван је на радно мјесто које није предвиђено систематизацијом или је попуњено у односу на радно мјесто предвиђено систематизацијом. Овакав начин премјештања запослених није у складу са Правилником о премјештају запослених у Управи.

Постоје случајеви гдје запослени примају додатак на плату, а премјештају се на радно мјесто за које није предвиђен додатак на плату и обратно, гдје запослени не примају додатак на плату, а премјештају се на радно мјесто за које је предвиђен додатак на плату, чиме је нарушен принцип “иста плата за исто радно мјесто”.

У току 2022. године на премјештајима по налогу директора су била 42 запослена. На 31.12.2022. на интерним премјештајима је било 26 лица. У налозима који се мјесечно продужавају стоји да ће се послови обављати привремено, с тим да поједини запосленици годинама раде по наведеном основу.

ПРЕПОРУКА 8

Управа је дужна интерне премјештаје запослених вршити у складу са Правилником о премјештају запослених у Управи.

³³ Правилник број 02-2-2630/14 од 24.10.2014. године

9.3. Привремено обављање послова

Управа је одобравала рјешењем привремено обављање послова високе стручне спреме запосленицима који обављају послове са средњом стручном спремом, а који су у међувремену стекли високу стручну спрему. На овај начин је у току 2022. године распоређено 77 запосленика, а исплата плата је вршена у висини плате средње стручне спреме.

Било је више случајева гдје се одобравало привремено обављање послова високе стручне спреме у трајању од двије године издавањем два рјешења.

Правилником о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ у члану 4. прописано је питање интерних премјештаја и распоређивања запосленика. Ставом 1. под б) наведеног правилника прописано је да се интерни премјештај и распоређивање запосленика може вршити на „слично радно мјесто - радно мјесто истог нивоа, као и на радно мјесто вишег нивоа, у случају када орган жели унаприједити запосленика на радно мјесто вишег нивоа, а запосленик испуњава услове радног мјеста на које се премјешта“. Ставом 2. наведеног члана прописано је да се „под вишим, односно нижим нивоом радног мјеста подразумијева радно мјесто првог наредног вишег, односно нижег ранга истог степена стручне спреме од радног мјеста на којем се запосленик тренутно налази“.

Неоспорно је да директор Управе распоређује запослене и доноси одлуке везане за статус запослених у Управи, те да је то његово право и обавеза. Међутим, не можемо потврдити у потпуности законитост процедуре извршеног распоређивања запослених. Наиме, Управа се приликом провођења наведених распоређивања запослених позвала на Информацију из 2011. године сачињену од стране Агенције за државну службу БиХ. Међутим, наведена Информација нема законски основ нити је обавезујућа за институције БиХ.

ПРЕПОРУКА 9

Управа је дужна при распореду особља на радна мјеста досљедно примјењивати прописе који регулишу радноправни статус запослених.

9.4. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2022. години су реализовани у нето износу од 140.371 КМ и у односу на претходну годину мањи су за 54.322 КМ.

Иако је Управа у прегледу издатака по основу уговора о дјелу које нам је доставила навела да се ради о несистематизованим радним мјестима, с обзиром на то да се у већини случајева ради о континуираним редовним пословима из надлежности Управе, сматрамо да ангажман по основу уговора о дјелу за обављање таквих послова није одговарајући. У децембру 2022. године Управа је обуставила ангажмане лица по основу уговора о дјелу тако да је на 31.12.2022. године само са једним лицем остао закључен уговор о дјелу и то за послове портпарола Управног одбора Управе који траје дужи низ година. Увидом у аналитичку картицу ових издатака у 2023. години са априлом је констатован само један горе наведени уговор о дјелу.

По питању утврђених неправилности при ангажману лица по основу уговора о дјелу у претходним годинама смо дали препоруку (препука бр. 13/2020 у Табели 1). Сходно претходно наведеном, оцијенили смо да је Управа у 2022. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Управа је донијела План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама³⁴.

Према презентованим подацима³⁵, Управа је у 2022. години провела 134 поступка јавних набавки. Од наведеног броја, Управа је провела 33 отворена поступка у вриједности од 24.007.015 КМ, 15 конкурентских поступака у вриједности од 257.274 КМ, један преговарачки поступак без објаве обавијести у вриједности од 6.500 КМ и пет поступака у складу с Анексом II, у вриједности од 170.890 КМ. Управа је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 230.138 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је **24.671.817 КМ** (16.256.142 КМ из текућих издатака и 8.415.675 КМ из капиталних издатака).³⁶

Ревидирањем поступака набавки установили смо да у појединим случајевима само један понуђач доставља понуду иако је више понуђача преузело тендерску документацију. У таквим случајевима и понуде су биле у висини процијењене вриједности набавке. Тако нпр.:

- Набавка услуга одржавања пореског софтвера, процијењене вриједности 4.743.590 КМ. Тендерску документацију преузело девет понуђача, а достављена је само једна понуда која је и прихваћена у вриједности од 4.743.576 КМ.
- Набавка услуга одржавања царинског софтвера, процијењене вриједности 2.871.795 КМ. Тендерску документацију преузело девет понуђача, а достављена је само једна понуда која је и прихваћена у вриједности од 2.871.720 КМ.
- Реконструкција и надоградња видео-надзора Управе на граничним прелазима и објектима које користи Управа, надоградња софтвера те набавка резервних дијелова и опреме процијењене вриједности 1.282.051. Тендерску документацију преузело 28 понуђача, а достављена је само једна понуда која је прихваћена у вриједности од 1.279.656 КМ.
- Набавка и испорука паметних картица (Smart card) процијењене вриједности 1.200.000 КМ. Тендерску документацију преузело 25 понуђача, а достављена само једна понуда која је и прихваћена у вриједности од 1.199.800 КМ.
- Набавка услуге потпуног одржавања уређаја за штампу у власништву Управе по систему принт/копије процијењене вриједности 960.000 КМ. Тендерску

³⁴ Службени гласник БиХ, број: 39/14 и 59/22

³⁵ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

³⁶ Сви износи у тачки 10. јавне набавке су исказани без ПДВ-а

документацију преузело 14 понуђача, а достављена је само једна понуда која је и прихваћена у вриједности од 960.000 КМ.

- Набавка, испоруке и монтаже система архивских регала за објекат архива Управе у Мостару процијењене вриједности 854.701 КМ. Тендерску документацију је преузело 11 понуђача, а достављена је само једна понуда која је и прихваћена у вриједности од 854.472 КМ.

Примјери из пракси јавних набавки нам указују на то да се понуђачи у случају да рачунају на активну конкуренцију понашају рационално и нуде цијену испод процијењене вриједности набавке нарочито ако је процјена набавке сачињена на основу тржишних кретања цијене предмета набавке. Међутим, када понуђачи процијене (или знају) да немају стварну конкуренцију онда се понашају слободно и могу понудити цијену у висини или преко износа процијењене вриједности што смисао провођења јавне набавке доводи у питање.

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка услуга одржавања царинског и пореског софтвера

Набавка услуга одржавања царинског софтвера: За набавку услуге одржавања царинског софтвера у царинском подсистему Информационог система Управе проведен је отворени поступак. Процијењена вриједност набавке износила је 2.871.795 КМ на период три године. Тендерску документацију је преузело девет понуђача. До рока предвиђеног за достављање понуда пристигла је понуда једног понуђача (Lanaco д.о.о. Бања Лука). На приједлог комисије за јавну набавку, са јединим понуђачем склопљен је оквирни споразум у износу од 2.871.720 КМ на период од три године.

Управа није обезбиједила документовани доказ истраживања тржишта који потврђује постојање више понуђача који задовољавају услове тражене тендерском документацијом. Тендерском документацијом постављен је услов да је понуђач у посљедње три године, рачунајући од дана објаве обавјештења о набавци, успјешно реализовао најмање један уговор који је за предмет имао одржавање царинског софтвера или сличне услуге које су у складу са предметом набавке, минималне вриједности 950.000 КМ. Под сличним услугама уговорни орган подразумијева услуге одржавања царинског софтвера који обухвата функционалности и модуле наведене у Техничкој спецификацији. Такође, тражено је да понуђач запошљава или да ће ангажовати најмање десет чланова тима за извршавање пројекта одржавања у области предметних услуга, уз напомену да један члан тима не може бити кандидован за више позиција. Поред наведеног, тражено је и да понуђач посједује одређене сертификате и да има Центар за корисничку подршку. Иако је остављена могућност пријаве страних понуђача, овако постављени критеријуми значајно сужавају конкуренцију што се тиче тржишног простора БиХ.

Према наведеном, нисмо се могли увјерити да су у конкретној набавци испоштовани основни принципи јавних набавки (активна и праведна конкуренција).

Набавка услуга одржавања пореског софтвера: За набавку услуге одржавања пореског софтвера у пореском подсистему Информационог система Управе проведен је отворени поступак. Процијењена вриједност набавке износила је 4.743.590 КМ на период од три

године. Тендерску документацију преузело је девет понуђача. До рока предвиђеног за достављање понуда пристигла је понуда једног понуђача (Lapaso д.о.о. Бања Лука). На приједлог комисије, са јединим понуђачем склопљен је оквирни споразум у износу од 4.743.576 КМ на период од три године.

Управа није обезбиједила документовани доказ истраживања тржишта који потврђује постојање више понуђача који задовољавају услове тражене тендерском документацијом. Тендерском документацијом постављен је услов да је понуђач успјешно реализовао најмање један уговор који је за предмет имао одржавање комплетног пореског софтвера који обавезно обухвата област индиректног опорезивања на нивоу државе у посљедње три године минималне вриједности 1.500.000 КМ. Такође, тражено је да понуђач има минимално 16 запослених или ангажованих чланова техничког особља који ће бити задужени за реализацију пројекта, уз напомену да један члан тима не може бити кандидован за више позиција. Поред наведеног, тражено је и да понуђач посједује одређене сертификате и да има Центар за корисничку подршку. Иако је остављена могућност пријаве страних понуђача, овако постављени критеријуми значајно сужавају конкуренцију што се тиче тржишног простора БиХ.

Према наведеном, нисмо се могли увјерити да су у конкретној набавци испоштовани основни принципи јавних набавки (активна и праведна конкуренција).

ПРЕПОРУКА 10

Управа је дужна да у поступцима јавне набавке поступа једнако и недискриминирајуће, на начин да обезбиједи праведну и активну конкуренцију у складу са предметом набавке и њеном сврхом.

10.2. Набавка услуга потпуног одржавања уређаја за штампу

Одлуком директора од 9.11.2021. године покренут је отворени поступак набавке услуге потпуног одржавања уређаја за штампу у власништву Управе по систему принт/копије процијењене вриједности 960.000 КМ са могућношћу закључења оквирног споразума на двије године. Тендерску документацију је преузело 14 понуђача, а након исправки исте шест понуђача. У остављеном року до 04.08.2022. године само један понуђач је доставио понуду. С обзиром на то да је од покретања предметног поступка услиједило исправљање техничких грешака, почев од саме Одлуке директора о покретању предметног поступка, затим корекција у објавама обавјештења о јавној набавци, грешака у тендерској документацији, до улагања жалби Канцеларији за разматрање жалби на тендерску документацију од стране потенцијалних понуђача, овај поступак јавне набавке је трајао годину дана. Прво је услиједила жалба потенцијалног понуђача, 9. 3.2022. године, коју је Канцеларија за разматрање жалби одбацила као неуредну са образложењем да није приложен доказ о извршеној уплати накнаде од 7.500 КМ, за рјешавање по жалби. Затим је, 11. 5.2022. године, уложена друга жалба на тендерску документацију позивањем на то да је техничка спецификација „преписана“ и погодује само понуђачу односно произвођачу уређаја CANON. Поступак је обустављен, али је у међувремену подносилац жалбе одустао од исте и Канцеларија за разматрање жалби је донијела посебно рјешење о поврату 7.500 КМ уплаћене накнаде за покретање жалбеног поступка. Окончањем жалбених поступака, Управа је наставила започету процедуру и донијела Одлуку о додјели оквирног споразума/уговора једином понуђачу који је доставио технички

прихватљиву понуду. На основу прибављених мишљења Правобранилаштва БиХ закључен је оквирни споразум, 21.9.2022. године, са изабраним понуђачем КОНЗОРЦИЈУМ „ПЛАНЕТ СОФТ“ д.о.о. Бања Лука и "АЛФОМ" д.о.о. Бања Лука, на износ 960.000 КМ за период 21.9.2022-21.9.2024. те Уговор 8.11.2022. године за прву годину у износу од 480.000 КМ.

Из свега наведеног може се закључити да је у овом поступку изостало претходно истраживање тржишта, јер се ради о специфичној набавци за коју Управа није имала ранија искуства. Наведено је довело до временски дужег трајања поступка, честих корекција тендерске документације, улагања жалби и на крају избор на бази једне понуде која је достављена у износу процијењене вриједности.

10.3. Набавка и испорука регистратора и фасцикли

Одлуком директора Управе од 14.6.2022. године покренут је отворени поступак за набавку и испоруку регистратора и фасцикли, процијењена вриједност 240.000 КМ са могућношћу закључења оквирног споразума на једну годину. Након проведене е-аукције није дошло до промјене цијена, односно два квалификована понуђача су остала при цијенама које су првобитно исказали у својим понудама и то: прворангирани „АЕРО EXCLUSIVE” д.о.о. Сарајево, 267.649 КМ и другорангирани „ПРИМАПРОМ” д.о.о. Бања Лука, 323.861 КМ. Иако су обје понуде биле веће у односу на процијењену вриједност набавке, Управа је, 10.12.2022. године, окончала поступак набавке склапањем Оквирног споразума са најповољнијим понуђачем у износу процијењене вриједности набавке 240.000 КМ.

Мишљења смо да је Управа пропустила да прије покретања предметне процедуре истражи прилике на тржишту у смислу кретања цијена, што је утицало на разлику између процијењене вриједности и вриједности достављених понуда.

Претходна провјера тржишта представља релевантну базу за добро планирање и провођење поступка јавне набавке, што резултује ефикасним коришћењем јавних средстава и представља основни принцип јавних набавки.

ПРЕПОРУКА 11

Управа је обавезна да проводи истраживање тржишта у циљу ефикасног коришћења јавних средстава као једног од основних принципа јавних набавки.

10.4. Набавка услуге надоградње царинског подсистема

Управа је за услуге надоградње царинског подсистема информационог система провела отворени поступак уз предвиђено склапање оквирног споразума на период од четири године. Процијењена вриједност набавке износила је 5.128.205 КМ од чега на годишњем нивоу 1.282.051 КМ, Понуду је доставио само један понуђач “Lapaso” д.о.о. Бања Лука у вриједности од 5.126.000 КМ која је и прихваћена. Уочили смо да је отварање понуда извршено 29.12.2022. године, одлука о додјели оквирног споразума донесена и оквирни споразум потписан исти дан 30.12.2022. године. На мишљењу Правобранилаштва БиХ назначен је датум 30.12.2022. године, а на протокол Управе исто је стигло 10.1.2023.

године односно након потписивања оквирног споразума. По оквирном споразуму, 6.4.2023. године, склопљен је уговор на период од годину дана у износу од 1.281.500 КМ. Да се примијетити да је Управа пожурила са окончањем процедуре, са намјером резервисања средстава одобрених буџетом за 2022. годину. Међутим, с обзиром на то да су предвидјели и закључили оквирни споразум нису могли резервисати средства у складу са Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.³⁷ Наиме, наведеном инструкцијом је прописано да само обавезе код којих је спроведена комплетна законом предвиђена процедура јавних набавки робе и извођења радова и услуга, те код којих су закључени Уговори о набавци робе односно извођењу радова и услуга са одабраним извођачима, започети радови и услуге и створене обавезе у текућој години, могу теретити Буџет институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину.

Средства за ове намјене одобрена су кроз капитална улагања за 2022. годину на позицији набавка сталних средстава у облику права у износу од 1.500.000 КМ.

Иако су средства за предметну набавку одобрена на позицији капиталних улагања која се одобравају једнократно за сваку годину Управа се одлучила на закључење оквирног споразума који се користи у ситуацији када уговорни орган, због природе предмета набавке или других објективних околности, не може унапријед одредити тачну количину како је прописано Упутством за припрему модела тендерске документације и понуда.³⁸ С обзиром на то да је Управа у 2023. години закључила Уговор на годину дана, а стварна набављена количина на основу уговора закљученог на основу оквирног споразума не може бити мања или већа од уговорене количине,³⁹ претпоставити је да је Управа била у могућности процијенити тачну количину предмета набавке.

Планирањем поступка набавке и закључењем оквирног споразума супротно Упутству за припрему модела тендерске документације и понуда, Управа је омогућила изабраном добављачу додјеле уговора у периоду важења оквирног споразума од четири године без провођења процедуре набавке.

Напомињемо да је Управа за услуге надоградње новог пореског софтвера у пореском подсистему информационог система Управе у 2022. години провела поступак и закључила уговор у вриједности од 500.000 КМ и резервисала одобрена средства за капитална улагања. Средства за ове намјене су такође била обезбијеђена кроз капитална улагања за 2022. годину на позицији набавка сталних средстава у облику права у износу од 700.000 КМ. У овоме случају се Управа одредила на исправан начин закључујући конкретан једногодишњи уговор, а не оквирни споразум.

Намјенском структуром капиталних улагања за 2023. годину за надоградњу оба наведена подсистема одобрена су средства у износу од по 1.500.000 КМ.

³⁷ Инструкције за унос обавеза у ИСФУ које су планиране Буџетом текуће фискалне године, а чији ће рачуни или коначне ситуације бити испостављене у наредној години, број: 01-08-16-1-923-1/10 од 8.12.2010. године

³⁸ Упутство за припрему модела тендерске документације и понуда, члан 4, став (2).

³⁹ Упутство за припрему модела тендерске документације и понуда, члан 4, став (3).

ПРЕПОРУКА 12

Управа је дужна у зависности од намјене одобрених буџетских средстава и предмета набавке припремити тендерску документацију у складу са Упутством за припрему модела тендерске документације.

11.ОСТАЛО**11.1. Управни одбор Управе**

У оперативном буџету Управе, поштујући одредбе члана 13. Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ⁴⁰, посебно су планирани трошкови Управног одбора Управе, те је као посебан програм планирано финансирање Управног одбора.

За финансирања рада Управног одбора, у оквиру буџета Управе одобрена су средства у износу од 470.000 КМ. Након реструктурисања буџета у дијелу који се односи на накнаде за топли оброк и накнаде за превоз, те исплате једнократне новчане помоћи кориговани буџет за финансирање Управног одбора за 2022. годину износио је 480.500 КМ. Реализација са 31.12.2022. године износила је 381.820 КМ или 80%.

Најзначајнији издаци се односе на: бруто плате и накнаде трошкова запослених при Управном одбору у износу од 327.983 КМ, накнаде трошкова запослених у износу од 43.071 КМ и уговорене услуге 7.966 КМ.

У складу са организацијом и систематизацијом Управног одбора Управе систематизовано је 13 радних мјеста, од чега је са 31.12.2022. године било запослено девет лица по уговору о раду на неодређено вријеме, распоређених у три одјељења.

Законом о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине, чланом 39. дефинисано је да чланови управних одбора, надзорних и других радних тијела, који су запослени у институцијама које се финансирају из буџета институција БиХ, Федерације БиХ, Републике Српске, Брчко дистрикта БиХ и кантона, изузимајући високошколске установе, немају право на накнаду за рад у таквим тијелима који обављају током радног времена.

Право на накнаду остваривао је члан из реда стручњака испред Републике Српске, али је именовани такође и члан Фискалног савјета па га по том основу пријављује Министарство финансија и трезора БиХ, те га Управа не може пријавити нити вршити исплату накнаде. Током 2022. године није вршена исплата накнаде члановима Управног одбора Управе.

Управни одбор није поступио у складу са чланом 35. Закона о систему индиректног опорезивања који дефинише екстерни преглед (ангажовање независне екстерне ревизије) да ће у периоду од пет година након ступања на снагу наведеног закона ангажовати услуге екстерног професионалног тијела да изврши годишњи преглед рада Управе, као и испитивање прикупљања и расподеле прихода које врши Управа. Наиме,

⁴⁰ Службени гласник БиХ, број: 44/03, 52/04, 32/07, 49/09 и 91/17

ни у 2022. години није ријешено питање ангажовања екстерне ревизије, тј. ревидирања прикупљања и расподеле прихода.

11.2. ИТ ревизија

У току обављања ИТ ревизије за 2022. годину констатовали смо одређене недостатке у областима: кадровске попуњености, јавних набавки, Oracle лиценци, новог пореског софтвера, телекомуникационе мреже, резервне локације, видео-надзора и сл. Детаљнији налази и препоруке су презентовани у Меморандуму о извршеној завршној финансијској ревизији за 2022. годину, а који, ради опште безбједности система, нису садржани у Извјештају.

12. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Управа је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У коментарима су наведена неслагања на налазе у Нацрту извјештаја презентоване у тачки 9. „Запошљавање и статус запослених (ангажованих) лица“. У коментарима су дата додатна образложења, која су ревизији била позната током рада. Ради јаснијег презентовања налаза извршене су одређене допуне и корекције у тачки 9.3. (Привремено обављање послова). Детаљно објашњење коментара дато је у Одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, који је достављен руководству Управе уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У вези с наведеним, овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Управи за 2022. годину обавили су: Нермин Хамзагић – руководилац Одјељења за финансијску ревизију (вођа тима), Нада Лацо – виши ревизор (члан тима), Сеида Капо – самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Енис Мусић – млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Нерман Велић – самостални ИТ ревизор (члан тима) и Садмир Тескереџић – самостални ревизор за правну подршку ревизији (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију (вођа
тима)**

Нермин Хамзагић, с.р.

Број: 03-16-1-980/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину
Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године
Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину
Изјава о одговорностима руководства

Табела I

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Управа за индиректно опорезивање

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	104.667.000	1.000.000	105.667.000	94.722.162	90
Бруто плате и накнаде	69.671.000	-1.819.000	67.852.000	67.296.399	99
Накнаде трошкова запослених	11.491.000	1.700.000	13.191.000	12.863.671	98
Путни трошкови	380.000		380.000	305.989	81
Издаци телефонских и поштанских услуга	1.350.000		1.350.000	1.221.441	90
Издаци за енергију и комуналне услуге	2.700.000	300.000	3.000.000	2.953.204	98
Набавка материјала	2.851.000		2.851.000	1.489.077	52
Издаци за усл. превоза и горива	700.000	200.000	900.000	783.098	87
Унајмљивање имовине и опреме	3.049.000		3.049.000	2.762.405	91
Издаци за текуће одржавање	8.625.000		8.625.000	1.329.025	15
Издаци за осигурање	500.000		500.000	452.024	90
Уговорене и друге посебне услуге	3.350.000	619.000	3.969.000	3.265.831	82
2. Капитални издаци	10.745.684	200.000	10.945.684	4.520.087	41
Набавка земљишта	500.000		500.000	0	0
Набавка грађевина	4.050.684	200.000	4.250.684	13.911	0
Набавка опреме	3.775.000		3.775.000	3.627.904	96
Набавка осталих сталних средстава	2.420.000		2.420.000	878.272	36
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	115.412.684	1.200.000	116.612.684	99.242.250	85
5. Вишегодишња капитална улагања	6.949.316	47.002.200	53.951.516	2.084.550	4
Набавка земљишта		105	105		
Набавка грађевина	6.849.316	44.623.969	51.473.285	2.002.165	
Набавка опреме	100.000	2.162.575	2.262.575	12.262	
Набавка осталих сталних средстава		12.728	12.728		
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	202.822	202.822	70.123	35
6. Новчане донације	0	913	913	0	0
Путни трошкови		913	913		
Набавка грађевина	0		0		
7. Програми посебне намјене	0	7.150	7.150	0	0
Набавка сталних средстава у облику права	0	7.150	7.150	0	0
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	122.362.000	48.210.262	170.572.262	101.326.800	59

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Директор
Миро Џакула

Табела II

Биланс стања на 31.12.2022. године

Управа за индиректно опорезивање

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	176.115	119.493	147
Новчана средства	0		
Краткорочна потраживања	176.115	119.493	147
Краткорочни пласмани	0		
Интерни финансијски односи	0		
Залихе	0		
Краткорочна разграничења	0		
2. Стална средства	169.356.867	171.937.776	98
Стална средства	264.633.366	258.487.268	102
Исправка вриједности	95.276.499	86.549.492	110
Неотписана вриједност сталних средстава	169.356.867	171.937.776	98
Дугорочни пласмани	0		
Дугорочна разграничења	0		
УКУПНО АКТИВА (1+2)	169.532.982	172.057.269	99
3. Краткорочне обавезе и разграничења	16.443.530	11.114.096	148
Краткорочне текуће обавезе	2.951.029	4.518.013	65
Краткорочни кредити и зајмови		0	
Обавезе према запосленима	8.693.983	6.296.967	138
Интерни финансијски односи		0	
Краткорочна разграничења	4.798.518	299.117	1.604
4. Дугорочне обавезе и разграничења		0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	169.356.867	171.937.776	98
Извори средстава	169.356.867	171.937.776	98
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	185.800.397	183.051.873	102

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године

Директор
Миро Џакула

Табела III

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Управа за индиректно опорезивање

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	0	0	0	33.780.596	#ДИВ/0!
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика		0	0	144.438	#ДИВ/0!
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга		0	0	33.632.660	#ДИВ/0!
Новчане казне (непореске природе)		0	0	3.498	#ДИВ/0!
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства			0		#ДИВ/0!
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	24.588	#ДИВ/0!
Капитални примици од продаје сталних средстава		0	0	24.588	#ДИВ/0!
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	0	0	0	33.805.184	

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године

Директор
Миро Џакула

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Управа) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Управе.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 24.04.2023. године

Директор

Миро Џакула